

SZEKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI 48-AS FÜGGETLENSÉGI KOSSUTH-PÁRT POLITIKAI LAPJA

A SZÉKELYUDVARHELYI „SZÉKELY TÁRSASÁG” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Községek, községi előljárók, papok és gazdasági egyesületi tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér. Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyilt-tér sora 1 K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osek- és klóring 10,489. szám

SZÓZAT A SZÉKELY NEMZETHEZ!

A függetlenségi és negyvennyolcas párt kettészakadt. A többség leszavazta elnökét és vezérét, Kossuth Ferencet, a kinek vezetése alatt lett a képviselőház többségévé s a kormányhatalom részesévé a nélkül, hogy elveiről le kellett volna mondania.

A párt többsége bizalmatlanságot szavazott vezérének, bár a vezér és pártja között nem volt elvi eltérés. Mert a vezér rendületlenül megállt azon elvek mellett, a melyeket az egész párt vallott és vall és soha egy percig sem szünt meg küzdeni, a párt elveinek megvalósításáért.

A szakadás a párt és vezér közt főleg onnan eredt, hogy mindinkább érvényesültek a pártban olyan törekvések, a melyek az egységes vezetést lehetetlenné tették annyira, hogy a párt ellenségeinek alkalmuk nyílt annak híresztelésére, hogy a párt vezére „vezetett vezér”, a mi egy ízben a párt teljesebb hatalomra jutását is meghiúsította, a párt tekintélyét és számottevőségét pedig állandóan csorbitotta. E rendkívül káros állapotnak a párt és nemzet érdekében kellett, hogy vége szakadjon, bár a vezér a párt-egység megóvásáért türt a végletekig és a szakadást most sem akarta előidézni.

A szakadás formailag abból eredt, hogy a párt egy része mereven ragaszkodott ahhoz, hogy az önálló banknak 1911. január 1-ig való felállítására feltétlenül kötelezően kimondassék és e naptári időponthoz kapcsolta elválaszthatatlanul az önálló bank felállításáért folyó küzdelmet, még akkor is, amikor a vezér értesítette a pártot, hogy e pontos határidő megtartása anyagi lehetetlenségévé vált. Ezen értesülés ellenére nem szünt meg a párt nagyobbik része a lehetetlenné vált időpontot tolni előtérbe olyannyira, hogy ezen időpontért késznek nyilatkozott összeütközést idézni elő a király és a nemzet között: éppen most, midőn a nemzetet ugyanis számos veszély fenyegeti s a midőn egy alkotmányválság a nemzetre nézve életveszélyessé válhatnék.

Kossuth Ferenc, mint pártvezér, a legnagyobb erélyvel és elhatározással folytatta munkálkodását az önálló nemzeti bank megvalósításáért, de a leghatározottabban ellenszegült annak, hogy

egy elérhetetlennek felismert naptári időpontért az ország alkotmányválságba sodortassék, a mely válsággal nem az lenne elérhető, hogy az említett időpont mégis megtartassék, hanem csak az, hogy a veszedelmek és károk egész halmaza zudítatnék a nemzetre s az önálló bank megvalósítása ezzel nemcsak, hogy nem éretnek el, hanem ellenkezőleg, ennek még az anyagi lehetősége is hosszú időre kitolatnék azon hitelügyi zavarok felköltése által, a melyek minden súlyos válságnak hosszú időig tartó következményei szoktak lenni az egész világon.

De nemcsak ez a sorscsapás hivatnék ki könnyű szívvel és elégséges ok nélkül, hanem meggátoltatnék az is, hogy azon nagymérvű készülődések ellensúlyozására, melyeket Ausztria azért foganatosít, hogy önállóságunk elérését lehetetlenné tegye, Magyarország is megtehesse a védekezésre szükséges ellenintézkedéseket.

Kossuth Ferenc egy ideig helyeselte azt, hogy a párt erős mozgalmat tartson fenn az országban az önálló bankért. E helyeslés oka az volt, hogy erőteljes követelés nélkül nincs soha remény arra, hogy nemzeti jogérvényesülések elérhessenek. De nemcsak helyeselte ezt a vezér, hanem maga részéről is a legnagyobb kitartással dolgozott a bankért a király előtt, a korona ellenállását iparkodván elhárítani sa kormány kezében igyekezték a függetlenségi álláspont háttérbe szorítását megakadályozni. E munkálkodás serényen folyik mindaddig, amíg be nem bizonyult az, hogy a törvény által kijelölt időpontban az önálló bankot többé felállítani nem lehet.

Ekkor kellett volna a pártnak — nem megszüntetni a további küzdelmet, hanem csupán — taktikát változtatni, a mit a vezér meg is akart tenni, de a mit a párt nagyobb része visszautasított és ellenállva minden érvelésnek, tovább kívánt haladni azon az uton, a melyen a nemzetet súlyos válságba, a pártot pedig zsákutcába vezeti.

Kossuth ezt tovább vezéri tekintélyével fedezni nem volt hajlandó s innen támadt az összeütközés.

Ennek az összeütközésnek az a káros következménye,

hogy hosszú évek munkálkodásának eredménye hullott szét, midőn a függetlenségi párt mint egység megszűnt a képviselőház többsége lenni és így elvesztette azon alkotmányos jogát, hogy a kormányhatalom reá bizassék, a mihez közel volt azelőtt, mielőtt a párt-egységbe vetett hitet meg nem ingatta a külön vezérkedésre irányuló nyugtalankodás.

Azonban e csapás a pártra távolról sem oly nagy, mint lett volna az, ha a párt, vezérének egész tekintélyével vitte volna be az országot egy veszélyes válságba, naptári időponthoz való görcsös ragaszkodással, holott éppen gazdasági kérdésekben az ilyen időmeghatározás ugyanis súlyos teher csaknem mindig, mert ezekben nemcsak a jog és a jog érvényesítésére való hajlandóság jön számba, hanem a gazdasági légkör és talaj kedvezősége is, a mi nélkül meddővé lesz minden jog és minden akarat. Már pedig arra számítani, hogy ez a főfeltétel éppen akkor lesz meg, amikor a naptári határidő beáll, nem lehet olyan bizonyossággal, hogy ezért érdemes lett volna a naptár lehetetlenségébe beletemetni magának a lényegnek, az önálló bank felállításának esetleg kevéssel későbbi lehetőségét.

Kossuth Ferenc és azok, a kik vele a függetlenségi és negyvennyolcas pártból kiléptek és a negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-pártot megalapították, szilárdan állanak meg a függetlenségi elvek alapján, annyira, hogy épp ezért új programot nem adnak, hanem a régi programot, a melynek alapján Kossuth a régi pártot vezette s a melyet a nemzet többsége magáévá téve, a pártot többséggé avatta, teljes mértékben fentartják, azonban, mint eddig, úgy továbbra is megfontolás és körültekintés fogja lépteiket irányozni, úgy, hogy semmi esetre sem fognak rombolni azért, hogy talán építhessenek, hanem haladni fognak állandóan, céltudatosan, tétovázás nélkül azon az uton, a mely a magyar államiság teljes kiépítésére, a függetlenség és szabadság kivívására, a nemzeti jólét megszerzésére és a demokratikusan liberális haladás biztosítására vezet.

A negyvennyolcas függetlenségi Kossuth-párt megtartotta

elnökének és vezérének Kossuth Ferencet, a kiben a párt minden tekintetben megbizik.

*

Kossuth Ferenc hasonló tartalmu levelet intézett a függetlenségi pártban elkövetkezett szakadás megmagyarázása és álláspontja megvilágítása céljából ceglédi választóihoz.

Közlekedésügyi mozgalom a Sóvidéken.

Marosvásárhely—Parajd—székelyudvarhelyi vasut.

Még fülemben csengenek azon hangok, melyeket közelmúltban e lap hasábjain, majd az e célból kibocsátott felhívásban olvastam, melyek a Sóvidék jelenlegi elhagyatottságára, elzárt helyzetére az összes érdekelt tényezők figyelmét felhívják.

E felhívás nyomán a tettek órái következtek, a melyek még a kezdeményezés stádiumában vannak, de oly impozáns módon nyilvánultak meg e hó 6 és 12-én Parajdon az e célból tartott értekezleten, — melyen az Sóvidéke vezetősége és értelmisége jelen volt — hogy maga a kezdeményező korondi bizottság sem hitte azt, hogy mennyire létkérdése e vasut a Sóvidékének, mily érdeklődést keltett fel magának a népnél és mily számosan sorakoztak e célt szolgálva, ügyünket elősegíteni.

E tervezett vasutvonal kiépítésénél nem csak arról van szó, hogy a Parajd—marosvásárhelyi vasut Székelyudvarhely végállomással összeköttetést kapjon, nem is csak arról, hogy így a város, a Sóvidéke a szomszédos irányba közvetlenül bekapcsolódva, nagyobb fejlődésnek induljon, nem is egyedül arról, hogy hazánkuk egyik legnyugtalanabb sztratégiai pontjához közvetlen és biztos támpontot nyújtson, hanem mindezek mellett főképp arról az országos érdekről, hogy hazánk délkeleti részében izoláltan lakó és mindenfelől ellenséges érzelmű nemzetiségek által körülbástyázott és itt a nemzeti magyar eszmét képviselő székelység, a nagy magyarsággal e vasut segítségével egymással közvetlen érintkezésbe léphessen.

Mindkét értekezleten közkívánatra járásunk derék főszolgabírója elnököl. A 6-án tartott értekezleten a korondi előkészítő bizottság pozíciójához csatlakozott az egész Sóvidéke. Ugyanekkor elhatározott Udvarhelyvármegye köztörvényhatóságához egy memorandum be-terjesztése és annak előkészítése

Benedek Kálmán főmérnök elnöke alatt egy 3 tagú albizottság küldetett ki.

Ismerve azon körülményt, hogy a „Kalonda“ utvonala most kikerülendő, új utvonalepítésének terve van elfogadva, sőt az előmunkálatok kezdetüket veendő, kívánatosnak tartja értekezletünk megkérni az alispán urat arra vonatkozólag, hogy új utvonalepítésének költségei, tekintve, hogy könnyebb és jobb közlekedési eszközöz jutnánk a vasutal, e vasut építésére fordíttassanak.

Ugyancsak alázattal fogja kérni, hogy úgy — mint annak idején a Székelyudvarhely—héjjasfalvi vasutépítésnél, Udvarhelyvármegye minden községe és legfőképpen Székelyudvarhely városa törzsrészvények váltására köteleztessék; mert köztudomásu dolog, hogy annak idején a Sódvidéke községei — minden közvetlen haszon hijával — az épített vasutvonalepítésének költségei fedezhetésére, népességük és nagyságukra való tekintettel horribilis összegű törzsrészvények váltására köteleztettek.

Tekintve, hogy a Székelyudvarhely—héjjasfalvi vasut mint végnyulvány, a befektetett tőke kamatait sem hordozza, forgalma a lehető leggyengébb, biztos kilátás van arra, hogy minden tekintetben új és pezsgő életet, élénk forgalmat hoz e körvasut kiépítése és a székely anyavárosnak lesz közvetlen összkötetése.

E hónap 12-én a folytatólag tartott értekezleten a nagy gondnal és méla szaktudással szerkesztett memorandum felolvastatott és az változatlanul elfogadtatott.

Határozatilag kimondatott sokszorosítása és egy az érdekeltségéből összeválogatott száztagu küldöttség által annak udvarhelyvármegye fő- és alispán urához való benyújtása. Ez értekezlet határozatából kifolyólag megkérretnek vármegyénk összes országgyűlési képviselői, törvényhatósági tagjai és mindazok, kik ügyünk közhasznu és messze jövőbe kiható érdekeit méltányolják és támogatni kívánják.

Fenti két értekezleten, hol ur és székelygazda, iparos és kereskedő érdeke oly lelkes őszinte kifejezésre jutott, alkalmas volt arra, hogy az együtt töltött órák hatása alatt egymás lelkében kölcsönösen felébresztett benyomásokat ne engedjük a multnak mindjobban elhomályosodó ködébe eltűnni, hanem azokat élénk emlékezetben ápolni, a jövő reményében föntartani, fejleszteni, ipari és kereskedelmi előnyünk biztosítására fordítani iparkodjunk.

Hetser Kálmán.

— **Fa- vagy bokorültetési tilalom.** Felmerült konkrét tényből kifolyólag elvi jelentőségű határozatban mondtotta ki a budapesti kir. tábla: Nincs törvényes gyakorlat, mely a tulajdonost eltiltaná attól, hogy a telkén fákat, vagy bokrokat ültessen: nem lehet tehát a tulajdonost a fák vagy bokrok kivágására kötelezni, azt pedig nem lehet megakadályozni, hogy fa és bokor árnyékot vessen s a levegő járását gátolja. Ily ültetvényekkel szemben a szomszéd joga arra szorítkozik, hogy a galyak és gyökerek átnyulását saját területén ne tölje meg.

Felhívás

az Olaszteleken emelendő honvédszobor-alap javára.

Vissza, vissza a multakba!

Vissza azon hatvan év előtti szomorú időszakba, midőn nemzetünk élet-halál harcának nagyszerű küzdelmeit vívta.

A székelység hozzá méltóan vette ki a részét az ádáz küzdelmekből. Verbásztól Schwechátig, onnan vissza a csiki bérccekig harcolának fiaink jogért, hazáért, szabadságért.

Ugy mentek a halál elébe ők,
Amint más ember mennyegzőre mēn.
Virágokat tűztek kalapjuk
Mellé s daloltak a harcmezéjén.

Az 1848-ik év utolsó havaira esik itt Erdélyben a szabadságharc legszomorubb korszaka. Már október végén csak Háromszék, az újabbkor e Spártája, volt az egyetlen fellegvár, hol a harcok kockája megfordult.

Az alig hatszáz lakót számlált Olasztelek községet sem kímélte meg a harcvihar. Ágyuk dörögtek be a községet. Karácsony szombatján a ref. templom előtt több honpolgár vére festette az utca havát. A kis község 107 férfial vett részt a szabadságharcban. Közülük többen estek el Segesvárnál és nyugosznak tán Petőfinkkel közös sírban haltak el Magyarársornál, Temesvárnál, Besztercénél, Felsőrákosnál.

Emléket a haza névtelen hőseinek! Igen, honvédszobrot szándékozunk emelni itten Olaszteleken a ref. templom verrel áztatott szép terén névtelen hőseinknek, bár szerényebb kivitelben. Egy oltárt a hazaszeregetnek, hogy a későbbi nemzedék oda járva boruljon le a hazaszereget e jelvénye előtt.

A honvédszobor létrehozása már kezdeményezve. A Gazdakörből a Végrehajtó bizottság megválasztva: Hozza meg a jelzett célra a haza hű fia önkéntes adóját. És megindítjuk ezennel a gyűjtést azon reményvel és bizalommal, hogy az olaszteleki honvédszobor nemsokára állni fog.

Mély tisztelettel kérve a támogatást, — a gyűjtőívnek még az eredménytelenség esetén is — és a befolyt összegnek Bartha Károly szoborbizottsági elnök címére leendő elküldését.

Udvarhelymegye, Olasztelek, 1909. évi november hóban.

Maradunk hazafias üdvözléttel a szoborbizottság.

BARTHA KÁROLY,
a szoborbizottság elnöke.

HIREK.

— **Hihetetlen hírek.**

Mondják, hogy nálunk a függetlenségi polgárok két pártra nem szakadnak;

mondják, hogy némelyek nem akarnak pápább lenni a pápánál;

mondják, hogy a „Magyarország“ városunk képviselőjét nem ok nélkül nevezte ki „Szent-Válentsik Ferenc“-nek;

mondják, hogy a téli zsurokról a pletykát teljesen száműzik;

mondják, hogy tyukjaink közlebről uzsoravétségért perbe hívják a tojásarusokat.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget a szerk.

— **Népgyűlés.** A önálló magyar jegybank felállítása érdekében, a vármegyei országgyűlési képviselők a már előre hirdetett népgyűlést vasárnap, e hó 21-én fogják megtartani Székelyudvarhelyt. Gyűlés után bankett lesz.

— **Székely bakák Bécsben.** A tavaszi helyőrségi változtatások rendjén, Bécsből két magyar ezred jön haza és pedig a kolozsvári 51-es Marosvásárhelyre s a 101-es nagyváradra. Helyükre a 37. nagyvárad és a 82. székelyudvarhelyi ezred, mely jelenleg Mosztárban van, jut Bécsbe — a császárvárosba. Vajjon mikor helyezik már el Székelyudvarhelyt az egész ezredet? Hiszen a város felajánlotta a laktanya megépítését s a rendes hely nélkül levő ezred ez esetben vándorolni nem lenne kénytelen.

— **Városi közgyűlés.** Székelyudvarhely város képviselőtestülete ma (csütörtökön) délután három órakor tartja közgyűlését a tanácskozási nagyteremben A polgármester első fél éves jelentésén kívül, a kisdudóvoda államosítása, az Eötvösutcai Vargapatak-hid újra építése, valamint a költségvetések tárgyalása kerül napirendre. Nagyon fontos tárgyak; érdemes, hogy a városatyák minél számosabban érdeklődjenek irántuk.

— **Bimbó hullás.** Luchau Gyula helybeli főgimnáziumi tanárt és nejét súlyos vesztés érte. Fél éves Mancika nevű kislányuk tegnap egészen váratlanul elhalt. Vasárnap még egészen élénk, egészséges szép kis baba volt. Ma délután 3 órakor pedig örök pihenésre kísérik a róm. kath. sírkertbe. A fájdalomtól megrendült szülők pótolhatatlan vesztéséget csakis a Mindenhatóban vetett rendithetetlen hit enyhítheti.

— **Jótekonycélú mükedvelői színelőadás.** A „Polgári önképző és segélyező egyet“ saját pénztára gyarapítására Székelyudvarhelyt, 1909. november hó 21-én, vasárnap, a Budapest szálló színháztermében mükedvelői színelőadást rendez, színpadra kerül „Sári néni“ eredeti népszínmű 3 felvonásban, dalokkal és táncal. Irta: Almási Tihamér. Rendező: Fischer Ferenc. Személyek: Özv. Szalai Sára — Lázár Gabi, Mariska mostoha leánya — Tamás Annuska, Nagy Ádám, Mariska nagyapja — ifj. Szemerjai Károly. Ürögi Tóth Mihályné — Fischer Ferencné. Pali a fia — Bálint József, Dobos jegyző — Kovács Árpád. Somfa, elcsapott néptanító — Flórián Gerő. Brigitta gazdasszony — Hodor Margit. Basa, Timár kádárlegények Németh István, Hargita Károly. Dini kádár inas — Nagy Gusztáv. Béres gazda — Fátter Albert. 1-ső, 2-ik, 3-ik paraszt leányok — Kovács Anna, Katona Vilma, Nagy Mariska. Kádár legények, falusi nép, cigányok. Történik egy vidéki kis városban 24 óra alatt. Előadás után táncmulatság reggelig. Helyárak: Páholy 8 K. Támlás-szék oldalülés és elsőrendű zártszék 2 K, másodrendű zártszék 1 K 60 f. harmadrendű zártszék 1 K 20 f., földszinti állóhely 1 K. Tanuló és katonajegy 60 fillér. Karzati ülőjegy 60 fillér, karzati állóhely 40 fillér. (Megjegyzés: a karzatra váltott jegyek a földszintre, illetve a táncmulatságra nem érvényesek.) Felülíze-

tések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté pont fél 8 órakor. Jegyek előre váltathatók Z. Székely Dénes urnál, valamint az nap a kör helységében és este a pénztárnál. Nagyszerű közönség: A mükedvelő társaság nem kímélve sem időt sem fáradságot, hozza színre Almási Tihamér e remek népszínművét, ez okból és a jótekonycél iránti tekintetből a nagyszerű közönség szíves pártfogását kéri a *Mükedvelő Társaság*.

— **Kinevezés, áthelyezés.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter Grega Ilona kisbaconi állami elemi iskolai tanítónőt a breznóbányai áll. el. iskolához helyezte át és helyébe Rákosi Margit Julianna okleveles tanítónőt a kisbaconi áll. el. népiskolához rendes tanítónőnek nevezte ki.

— **Új városi takarékpénztár.** A zalaegerszegi városi takarékpénztár létesítéséhez szükséges alaptőke beszerzésére nézve azt a javaslatot teszik, hogy a város közönsége szölytassék fel az alaptőke jegyzésére. Az alaptőke erejéig 5 százalékkal kamatozó költsönkötvényeket bocsátanak ki és ezeket kívánják a közönség körében jegyzés útján elhelyezni.

— **A kirendeltség új helyi megbizottja.** A földmívelési miniszter székelyföldi kirendeltségének udvarhelymegyei megbizottja: Dorner Béla más állásra neveztetvén ki, helyét Székelyhídi Viktor foglalta el. Dorner Béla jeles szakember és egy művelt uri ember, de dunántúli származásu lévén, a székelyföldi viszonyokkal teljesen ismeretlen volt, mikor Székelyudvarhelyre kinevezetett s ezekbe valójában nem is igen tudta beleélni magát. Ez a magyarázata annak, hogy dacára legjobb szándékai és törekvésének, az udvarhelymegyei gazdák egyrésze nem részesítette abban az elismerésben, a melyre tudással párosult jóakaratu munkálkodásával rászolgált. Annál inkább méltányolták főlebbvalói s rá nézve bizonyára még kedvezőbb állásba juttatták. Az utódjául kinevezett Székelyhídi Viktor hazarészünk egyik legjelesebb szakfőria a mezőgazdaság terén. Sok éven át titkára volt az alsófehérmegyei gazdasági egyesületnek, a melynek kötelékében eredményesen gazdák és általánosan elismert sikeres munkásságot fejtett ki. Mint itt született, itt tanult és itt növekedett ember, teljesen ismerős az erdélyrészi viszonyokkal, tudását és tapasztalatát azonban más vidékek jeles gazdaságaiban is gyarapította. Remélhető tehát, hogy mükedése Udvarhelymegyére nézve áldásos és közmegelegedéssel járó leendő. Ez annyival inkább remélhető, mert Székelyhídy nem csak teljesen kiforrott szakember, hanem konciliáns modern férfiu is. Mi szívöböl üdvözlőjük új állásában és szerencsét, sikert kívánunk mükedéséhez. Udvarhelyvármegyei közönségének pedig melegen ajánljuk szíves bizalmába és barátságába.

— **Az első szent-Antal estély.** Folyó hó 23-án, kedden, a róm. kath. főgimnázium dísztermében tartandó szent Antal-estély műsora a következő igen válogatott számokból áll. Ének szent Antalhoz, előadja Szabó Antal. Megnyitó beszédet tart gróf Mikes János főesperes, védnök.

Munkásbiztosítás.

Bélyeg- és díjmentes anyakönyvi kivonatok. Az országos gazdasági munkás- és cselédszolgálat, illetőleg e pénztár tagjai részére, pénztári ügyekben való használat céljából az 1900 XVI. t. c. 35. §-a értelmében, továbbá az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosító pénztár, ugyancsak a kerületi munkásbiztosító, vállalati és magánegyesületi pénztárak, és tagjaik, nemkülönben a munkaadó és munkás között az 1907. t. c. cikk alapján jogviszonyok megállapítása és lebonyolítása céljából az 1907. XIX. t. c. 202. §-a értelmében a születési, házassági és halotti anyakönyvek alapján a tanúsítványok kiadásáról díj- és bélyegmentes „Értesítés”-t köteles kiállítani. (B. ü. m. 128. 110/IV.-C. sz.)

Hatásköri bíróság. Ha valamely balesetbiztosítási kötelezettség alá eső alkalmazott szolgálatadója ellen a szolgálatban őt ért balesetből kifolyólag keresetet indított, anélkül, hogy az 1907. évi XIX. t. c. 82. és 83. §-aiban említett kivételes esetek fennállását állította volna, az ilyen kereset a rendes bíróság hatáskörébe tartozik.

A munkásbiztosítási választott bíróság az 1907. évi LXI. t. c. szempontjában közigazgatási hatóság. (H. B. 11—1909. sz.)

Kiadja: Betegh Pál villam-motoros könyv- és újságkiadó intézete.

TALÁLÓS O O O KÉRDÉS.

Miért apróhirdetés

az apróhirdetés?

mert néhány

APRÓ sorban minden szükséges és célszerű dolgot lehet hirdetni és így valóban APRÓ pénzbe kerül csak, ha az ember

mindenféle állást

kinál vagy keres,

mindenféle terményt

kinál vagy keres,

lakást

kinál vagy keres,

mindenféle butort

kinál vagy keres,

mindenféle ipari cikket

kinál vagy keres,

a legkülönbözőbb

apróbb dolgokat

kinálja vagy keresi,

mely csak APRÓ költséget bír el. Olvasóközönségünk ezer meg ezer esetben hálásan emlékezik meg arról, hogy az apróhirdetések fényes sikerrel segítik elő a **kinálat** és **kereslet** nagyarányú forgalmát. **Azért ne tessék habozni** és a mikor csak a legcsekélyebb szükség diktálja:

apróhirdetést

kell feladni a

„Székely-Udvarhely”-ben.

**Apró a hirdetés,
apró a költség!**

Magyar Könyvvelési Folyóirat

havi folyóirat a könyvvelési ismeretek fejlesztésére. Főszerkesztők: **Karpati Béla és Trautmann Henrik.** Társzerkesztők: **Kuntner Róbert, Szél Jenő, Zsengeri Manó.** Megjelenik minden hó első napján egy és fél ivnyi terjedelemben. Előfizetési ára egy évre 8 K, fél évre 4 K. Egyes szám ára 80 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Messter-u. 27. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhiv.

Részletfizetésre

1909. évi modelü szerkezettel bíró új és jó **gramofonok** és **lemezek** olcsón kaphatók méltányos részletfizetési kedvezmények mellett. Karda Dénes Kossuth-u. 61. sz.

Meleg sósfürdő

Heten-kint háromszor u. m. szombat, vasárnap és hétfő napokon egészen új évig kapható a Gergely Ferenc féle sós-fürdőn. Kádfürdő 1 K. Szíves pártfogást kér tisztelettel: **Matéffy Lúcia** bérlő

A kadicsfalvi ecet.

Az emberi szervezetre káros hatással bíró mérges anyagokat nem tartalmaz. **A kadicsfalvi ecettel** savanyított ételek kellemes finom ízt nyernek. **A kadicsfalvi ecettel** eltett ugorka egy év múlva is üde, friss marad. **A kadicsfalvi ecet** bármely borecettel versenyez. Kapható a kadicsfalvi ecetgyárban és minden jobb fűszerkereskedőnél. Hamisításoktól óvakodjunk.

Magyar kir. államvasutak.

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

A kézbesíthetetlen küldemények a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében az alább felsorolt állomások teheráruraktáraiban délelőtt 9 órakor a következő napokon fognak azonnali készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladni:

Bpest ny. p. u. áll.	1909. évi nov. 19.
Pozsony	30.
Bpest dp. t. p. u.	24.
Győr	16.
Szabadka	23.
Ujvidék	24.
Pápa	23.
Kassa	16.
Losoncz	24.
Miskolc, g. p. u.	23.
Eszék	17.
Szeged	24.
Temesvár J. vár.	18.
Debrecen	23.
Szatmár Németi	18.
Kolozsvár	24.
Nagyvárad	26.
Arad	17.
Békéscsaba	18.
Pécs	17.
Zágráb	24.
Fiume	23.
Sátoraljaiújhely	17.
Szolnok	19.
Nagyszében	24.
Brassó	24.

Budapest, 1909. évi nov. hó.

Az igazgatóság.

(Utánnomást nem dijazunk.)

Eladó méhek.

Azonnal eladó 6 méhcsalád, mind anyatorzsek országos méretű kaptárakban, 18—20 keretre betelve, mézzel dusan elátva és fiatal anyákkal. Értekezhetni Derzsy Samu törvényszéki irodatiszttel Székelyudvarhelyt, Király-utca 31.

Ki sziveskedne ajánlani fűszerüzletnek

való kisházat érbe, erdélyrészi magyar faluban? Cim: **Horváth Emilia Szabadka** (Bács-megye) Zimonyi-ut 789. szám.

Kereskedelmi iskolát végzett nőt felvesz

Mihály és Balázs Károly butorke-reskedésében Székelyudvarhelyt.

Ez már így van és nincs másképp! Bőr, talp,

cipőfelsőrész és e szakmához tartozó mindennemű árucikkek

Szentpétery Károlyné utóda

p. p. Szentpétery Károly

kereskedésében Székelyudvarhelyt (Alsópiac-tér, régi városháza alatt) triss árukkal berendezve és tetelesen kibővíve — kapható legolcsóbb árak mellett. Már egyszeri bevásárlásnál is mindenki meggyőződést szerezhet, hogy e cég kifünő áruai és olcsó árai — minden versenyt felülmúlnak.

Eladó Székelyudvarhelyt, az Árpád-u. 60. sz. alatti ház.

TÖRLEY PEZSGŐ

Magyar királyi államvasutak.

Óda Évrényes 1909. október 1-től. Vissza

Gyv.	Vv. 8512	Vv. 8514	Téli menetrend.	Vv. 8511	Vv. 8513	Gyv.
	I—III.	I—III.		I—III.	I—III.	
—	655	820	§910 ind. B.-pest k. p. u. (N.-váradon át 126) érk.	720	+780	955
—	—	200	„ B.-pest k. p. u. (Aradon át 153, 126)	605	*1230	—
—	—	854	„ Kolozsvár (126) (*Csatl. Héjasfalván)	510	*1050	—
—	—	1250	„ Szentágota vásártér — — — — —	555	953	—
—	—	244	ind. Segesvár (126, 133) — érk.	848	602	—
—	—	258	Fehéregyháza — — — — —	836	549	—
—	—	306	Bún 211 sz. őrház — — — — —	828	541	—
—	—	316	„ Héjasfalva (126) — — — — —	820	533	—
—	—	340	„ — — — — —	802	449	—
—	—	355	Ujszékely 2. sz. őrház — — — — —	748	434	—
—	—	405	Alsóboldogfalva — — — — —	739	424	—
—	—	419	Székelykeresztúr — — — — —	731	416	—
—	—	427	Bethfalva 6 sz. őrház — — — — —	721	403	—
—	—	438	Kisgalambfalva — — — — —	711	352	—
—	—	457	Nagygalambfalva — — — — —	703	344	—
—	—	513	Bögöz — — — — —	644	319	—
—	—	526	Bikafalva 11. sz. őrház — — — — —	632	306	—
—	—	544	Székelyudvarhely § — — — — —	616	250	616
201	805	315	ind. Székelykocsárd — — — — — érk.	740	—	240
436	1025	531	érk. Maros-Vásáhely — — — — —	526	—	1210
450	1037	553	ind. — — — — —	—	820	—
803	124	905	érk. Déda (Borszék-fürdő) — — — — — ind.	—	534	—
—	302	934	ind. Küküllőszög — — — — — érk.	844	1243	654
—	902	250	érk. Parajd — — — — — ind.	335	745	130
650	1035	1244	ind. Sepsiszentgyőr — — — — — érk.	620	1205	425
906	101	523	érk. Madéfalva — — — — — ind.	342	833	206
1116	316	918	érk. Gyergyószentmiklós — — — — — ind.	—	514	1200
1101	344	928	„ Gyimes — — — — — ind.	—	520	1124
—	435	—	„ Palanca — — — — — ind.	—	—	1002
515	858	305	ind. Brassó — — — — — érk.	816	159	633
645	1050	451	„ Sepsiszentgyörgy — — — — —	644	1220	450
856	110	720	„ Kézdivásárhely — — — — —	439	1016	234
1015	228	856	érk. Bercezk — — — — — ind.	324	855	103

B O E R I

Fernengel Gyula székely-udvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható

IZÉSI JO KIVITEL! MÉLTÁNYOS ÁRAK!

DIVATOS ÉKSZEREK

FÜLBEVALÓK, KARKÖTŐK, NYAK-ÉNEK, GYÜREK, MELLTŰK, ÖRÖK LÁNCZOK, ZSUZUK, ÉRDESSZÖKÖK, EZÜST DISZTARGYAN, LEGNA GYÖBB VÁLASZTÉKA ÉS BESZERZÉSI FORRASA

ZIRNER TESTVÉREK

UTÓDA LISZT, HUGO BUDAPEST, IV. VACZI-UTCA SZEMBEN A ARISTOTELERREL! PORTOS CZIMRE UGYELJUNK! ALAPITOTT 1834-ben. KELLŐ BIZTOSÍTÉK MELLETT VIDEKRE IS SZÍVESEN KÜLDÖK VÁLASZTÉKOT.